

VODIČ KROZ KOMUNALNE USLUGE OPŠTINE MODRIČA

Kome je namijenjen ovaj Vodič?

Vodič koji je pred Vama namijenjen je građanima, korisnicima javnih usluga iz oblasti komunalnih djelatnosti kao informator o načinu pružanja usluga.

U prvom dijelu Vodiča predstavljene su komunalne usluge, njihova podjela, mjesto i uloga opštinskih vlasti u pružanju komunalnih usluga, kao i način prikupljanja finansijskih sredstava za njihovo redovno obavljanje.

U drugom dijelu Vodiča akcenat je stavljen na četiri javne usluge iz oblasti komunalnih djelatnosti sa kojima se građani najčešće susreću a to su:

1. Usluga vodosnabdijevanja, odvođenja i prečišćavanja otpadnih voda,
2. Sakupljanje i odvoz smeća iz stambenih prostora,
3. Izgradnja i održavanje javnih saobraćajnih površina u naseljenim mjestima,
4. Upravljanje javnom rasvjetom.

Šta su komunalne usluge?

Komunalnim uslugama smatra se pružanje usluga, proizvodnja i isporuka proizvoda kojima se zadovoljavaju svakodnevne životne potrebe stanovništva i pravnih lica u jednom naselju. Komunalne usluge su sastavni dio javnih usluga koje je opština dužna da pruži svojim građanima.

Ko je nadležan za obavljanje komunalnih usluga?

Nadležnost nad nekim javnim uslugama (obrazovanje, zdravstvena i socijalna zaštita itd.) je podijeljena između opštine i viših nivoa vlasti, ali su komunalne usluge u isključivoj nadležnosti opštine. Rukovodstvo opštine je dužno obezbijediti kvalitet, obim, dostupnost i kontinuitet u pružanju komunalnih usluga, a u skladu sa zakonskim obavezama i raspoloživim sredstvima.

Opština, vlastitim odlukama, propisuje uslove i način pružanja komunalnih usluga, odlučuje o tome kome će povjeriti pružanje pojedine komunalne usluge, cijenu i način naplate usluge.

Podjela komunalnih usluga?

Po načinu kako se mjere i naplaćuju od korisnika, komunalne usluge dijelimo na:

- usluge **individualne komunalne potrošnje**, i
- usluge **zajedničke komunalne potrošnje**.

Komunalne usluge za koje je moguće izmjeriti koliko je proizvoda ili usluge „potrošeno“ (voda za piće, grijanje, odvoz smjeća itd.) su usluge individualne komunalne potrošnje. Usluge za koje se ne može utvrditi koliko ih pojedini građani ili domaćinstva koriste su komunalne usluge zajedničke komunalne potrošnje (čišćenje grada, uređenje zelenih površina u gradu, javna rasvjeta itd.).

U komunalne usluge **individualne komunalne potrošnje** ubrajaju se:

- Proizvodnja i isporuka vode
- Prečišćavanje i odvođenje otpadnih voda
- Proizvodnja i isporuka toplotne energije
- Zbrinjavanje otpada iz stambenih i poslovnih prostora
- Upravljanje javnim prostorima za parkiranje vozila
- Održavanje javnih toaleta
- Upravljanje kablovskim kanalizacijama za komunikacijske kablove i sisteme
- Tržnička djelatnost
- Pogrebna djelatnost
- Dimnjačarska djelatnost
- Javni prevoz lica u gradskom i prigradskom saobraćaju

„Zakon o komunalnim djelatnostima Republike Srpske“

U komunalne usluge **zajedničke komunalne potrošnje** ubrajaju se:

- Čišćenje javnih površina u naseljenim mjestima
- Održavanje, uređenje i opremanje javnih zelenih i rekreativnih površina
- Održavanje javnih saobraćajnih površina u naseljenim mjestima
- Odvođenje atmosferskih padavina i drugih voda sa javnih površina
- Javna rasvjeta u naseljenim mjestima
- Djelatnosti zoohigijene

„Zakon o komunalnim djelatnostima Republike Srpske“

Ko pruža komunalne usluge?

Za potrebe pružanja komunalnih usluga opština može da osnuje javno komunalno preduzeće ili te poslove da povjeri nekom privrednom subjektu (privatno ili javno preduzeće) provođenjem procedure javne nabavke.

Kako se finansiraju komunalne usluge?

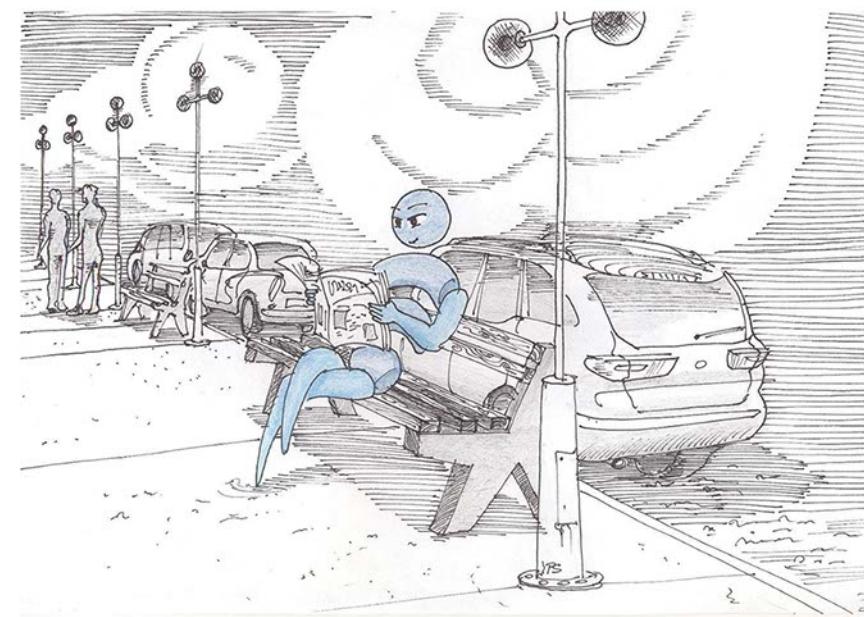
Sredstva za pružanje komunalnih usluga individualne komunalne potrošnje obezbjeđuju se iz cijene komunalne usluge. Cijenu komunalne usluge predlaže davalac komunalne usluge (npr. javno komunalno preduzeće), a saglasnost na utvrđenu cijenu daje nadležni organ opštine (npr. skupština opštine).

Kada su u pitanju komunalne usluge zajedničke komunalne potrošnje, sredstva za pružanje ovih usluga obezbjeđuju se iz komunalne naknade i drugih prihoda budžeta opštine. Komunalnu naknadu opština uvodi za svoje građane u cilju obezbjeđenja sredstava za pokrivanje troškova komunalnih usluga zajedničke komunalne potrošnje. U opštinama gdje postoji obaveza plaćanja komunalne naknade, osnov za njen obračun je jedinica izgrađene korisne površine (m^2) za stambeni, poslovni i pomoćni prostor, a visinu naknade određuje nadležni opštinski organ.

Dobre prakse u pružanju komunalnih usluga?

- **Redovne konsultacije sa građanima** – o uslugama koje dobijaju
- **Jasne norme** – nivo kvalitete usluge koji se može očekivati
- **Jednak pristup uslugama** – svi građani trebaju da imaju podjednak pristup uslugama
- **Pravovremena informisanost** – redovne informacije posredstvom sredstava informisanja o kvalitetu usluga
- **Mogućnost za pohvale i pritužbe** – otvoreni i dostupni kanali za pohvale i pritužbe
- **Vrijednost dobijenih usluga** – sve usluge se moraju tehnološki i ekonomski opravdati tako da je građanima jasno zašto plaćaju određenu vrijednost za pojedine usluge

1. Snabdijevanje pitkom vodom, odvod i prečišćavanje otpadnih voda

Za dostupnost i kvalitet usluge snabdijevanja pitkom vodom i odvodnjom i prečišćavanjem otpadnih voda nadležna i odgovorna je opština. Za potrebe pružanja ove usluge opština može da:

- Zadrži operativnu nadležnost (jedno od odjeljenja opštine je zaduženo za pružanje ove usluge),
- Formira javno komunalno preduzeće (najčešći slučaj), ili da
- Poslove povjeri privrednom subjektu (javnom ili privatnom) koji je u mogućnosti da ovu uslugu vrši u skladu sa zakonskim odredbama.

„Proizvodnja i isporuka vode obuhvata sakupljanje, prečišćavanje i isporuku vode korisnicima za piće i druge potrebe, vodovodnom mrežom do mjernog instrumenta uključujući i mjerni instrument“.

„Prečišćavanje i odvođenje otpadnih voda obuhvata sakupljanje iskorišćenih voda od priključaka korisnika na zajedničku kanalizacionu mrežu, odvođenje kanalizacionom mrežom, prečišćavanje i ispuštanje iz mreže kao i čišćenje septičkih jama“.

“Zakon o komunalnim djelatnostima Republike Srpske”

Cijena usluge proizvodnje i isporuke vode za domaćinstva utvrđena je u iznosu od 0,55 KM/m³ (sa PDV-om) isporučene vode, dok je cijena usluge prečišćavanja i odvođenja otpadnih voda 0,15 KM/m³ (sa PDV-om). Cijena vode ne može biti promijenjena dok tu promjenu ne odobri Skupština opštine Modriča.

U slučaju da korisnici ove usluge nemaju ugrađene vodomjere, cijena za uslugu proizvodnje i isporuke vode određuje se paušalno u iznosu od 4,38 KM (sa PDV-om) po članu domaćinstva dok je cijena za prečišćavanje i odvođenje otpadnih voda 3,07 (sa PDV-om) KM po članu domaćinstva.

Na prostoru opštine Modriča ova komunalna usluga povjerena je dioničarskom društvu AD „Vodovod i kanalizacija - Modriča“ iz Modriče.

- Vodovodna mreža je duga oko 120 km, dok je kanalizaciona duga oko 20 km.
- Na vodovod je priključeno oko 6.000 domaćinstava.
- AD „Vodovod“ je akcionarsko društvo i izvještaj o svom radu podnosi skupštini svojih akcionara.

Kontakt podaci:

AD „Vodovod i kanalizacija - Modriča“

Trg Jovana Raškovića br 1

74480 Modriča

Telefon: 053 812 016

E-mail: vodmod@teol.net

2. Sakupljanje i tretiranje komunalnog otpada

Usluga zbrinjavanja otpada iz stambenih i poslovnih prostora spada u red usluga **individualne komunalne potrošnje**. Za potrebe obavljanja ove komunalne usluge opština može da formira javno komunalno preduzeće ili da te poslove povjeri privrednom subjektu (javnom ili privatnom) koji je u mogućnosti da ovu uslugu vrši u skladu sa zakonskim odredbama.

„Komunalna usluga zbrinjavanja otpada iz stambenih i poslovnih prostora obuhvata poslove prikupljanja, odvoženja, deponovanja, uništavanja ili prerade otpada, osim industrijskog otpada i opasnih materija, kao i održavanje deponije“.

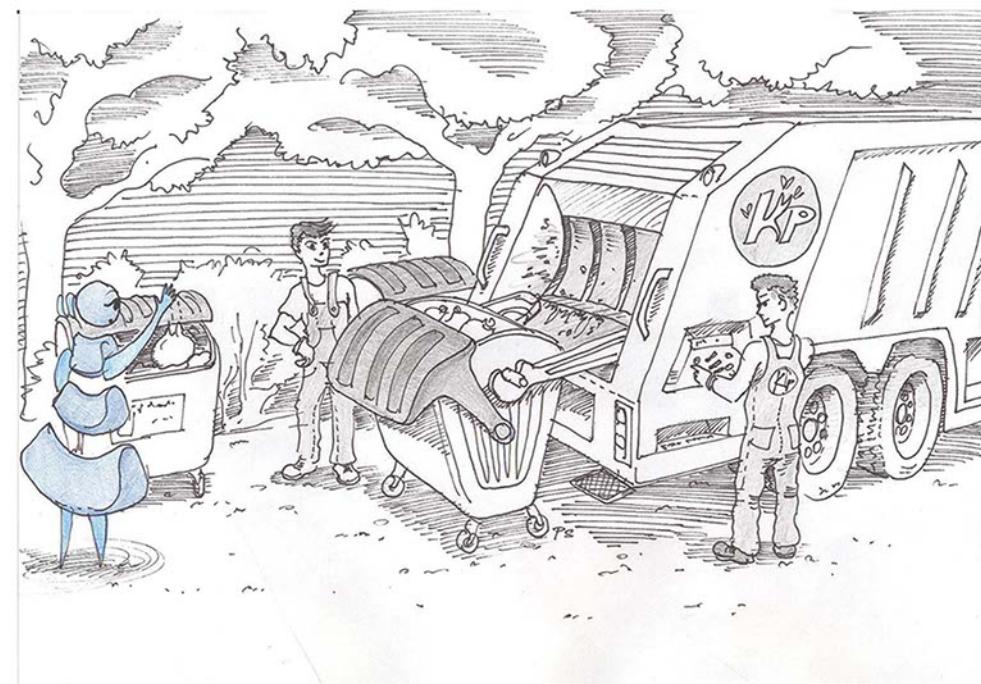
“Zakon o komunalnim djelatnostima Republike Srpske”

Cijena zbrinjavanja otpada iz stambenih prostora utvrđena je paušalno u iznosu od 6,50 KM (sa PDV-om) po domaćinstvu za jedan mjesec, dok za poslovne prostore cijena zavisi od veličine i namjene prostora, ali je prosječna cijena oko 15 KM.

Uslugu odvoženja otpada koristi oko 3900 domaćinstva i 450 pravnih lica.

Smeće se odlaže na deponiju u Modričkom Lugu i u 2012. godišnje odloženo skoro 4.000 tona otpada.

Uslugu sakupljanja i tretiranja komunalnog otpada na prostoru opštine Modriča vrši preduzeće AD „Komunalac“ Modriča. Izbor preduzeća kome se povjerava obavljanje ove komunalne usluge vrši se na godišnjem nivou, provođenjem procedure javne nabavke.

Kontakt podaci:

„Komunalac Modriča“ AD Modriča

Trg Jovana Raškovića br. 12

74480 Modriča

Telefon: 053 812 874

E-mail: komunalac-MD@teol.net

3. Održavanje javnih saobraćajnih površina u naseljenim mjestima

Usluga održavanja javnih saobraćajnih površina u naseljenim mjestima pripada komunalnim uslugama zajedničke komunalne potrošnje. Obuhvat ove usluge definiše se dokumentima koje predlaže nadležno odjeljenje u okviru opštine (najčešće je to odjeljenje za stabeno – komunalne poslove). Glavni dokument za određivanje obuhvata ove usluge je *Program zajedničke komunalne potrošnje*.

„Održavanje javnih saobraćajnih površina u naseljenim mjestima obuhvata popravke i modernizaciju ulica, pločnika, trgova, objekata za javnu rasvjetu i vertikalne i horizontalne saobraćajne signalizacije“.

“Zakon o komunalnim djelatnostima Republike Srbije”

Obuhvat ove usluge definisan je internim opštinskim odlukama čiji je obrađivač Odjeljenje za prostorno uređenje, stambeno-komunalne poslove i ekologiju. Ovo Odjeljenje pravi planove u pogledu potrošnje iz oblasti održavanja gradskih ulica, čišćenje javnih saobraćajnih površina u gradu, održavanje i uređenje javnih zelenih površina, održavanje horizontalne i vertikalne signalizacije u naseljenim mjestima, sanacija udarnih rupa, odvođenje atmosferskih padavina i drugih voda sa javnih površina, održavanje i modernizacija objekata zajedničke komunalne potrošnje (klupe, dekoracija grada, šahtovi i sl.), javna rasvjeta u naseljenim mjestima i djelatnosti zoohigijene. Ovi planovi se mogu vidjeti u prostorijama Odjeljenja za prostorno uređenje, stambeno-komunalne poslove i ekologiju.

Finansiranje ove usluge vrši se iz komunalne naknade (u Modriči nema komunalne naknade za domaćinstva, nego samo za poslovne i industrijske objekte) i budžeta opštine Modriča.

Odabir privrednih subjekata kojima se povjerava pružanje ovih usluge provodi se na godišnjem nivou, procedurom javnih nabavki. U 2012.godini poslovi iz obuhvata ove usluge povjereni su sljedećim preduzećima iz Modriče:

- Čišćenje, pranje i održavanje ulica: "Komunalac" AD
- Krpljenje rupa i čišćenje snijega: "Mios" DOO
- Čišćenje snijega sa trotoara, javnih površina i parkinga: "Koridor 92" DOO
- Čišćenje sливника: "Hemopral" DOO

Kontakt podaci:

Opština Modriča

**Odjeljenje za prostorno uređenje,
stambeno-komunalne poslove i ekologiju**

Komunalna policija

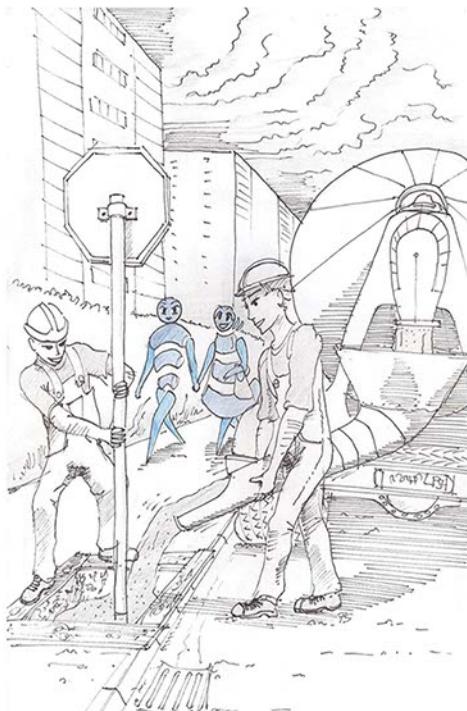
Telefon: 053 810 714 (lokal 132)

E-mail: kpolicija@modrica.ba

Pored ove komunalne usluge koja je vezana za uže gradsko područje bitno je pomenuti i javnu uslugu održavanja lokalnih puteva, koja tretira problematiku održavanja i modernizacije lokalnih puteva na prostoru opštine Modriča.

Kada je u pitanju održavanje lokalnih puteva (seoski, poljski i drugi nekategorisani putevi) oni se održavaju po potrebi na osnovu zahtjeva građana, mjesnih zajednica i uvida Odjeljenja za prostorno uređenje, stambeno-komunalne poslove i ekologiju, gdje se mogu vidjeti i konkretni planovi održavanja lokalnih puteva.

Izgradnja novih ulica i puteva, kao i drugih saobraćajnih površina u naseljenim mjestima, reguliše se Programom kapitalnog ulaganja. Ovaj program se pravi za svaku kalendarsku godinu a njegovo odobrenje vrše odbornici u SO Modriča.

Kontakt podaci:
Opština Modriča
**Odjeljenje za prostorno uređenje,
stambeno-komunalne poslove i
ekologiju**
Telefon: 053 812 626
E-mail: nprostor@modrica.ba

4. Upravljanje javnom rasvjetom

Usluga upravljanja javnom rasvjetom pripada grupi usluga zajedničke komunalne potrošnje. Sredstva za finansiranje ove usluge prikupljaju se iz komunalne naknade i drugih izvornih prihoda Opštine Modriča.

„Javna rasvjeta obuhvata uslugu osvjetljavanja saobraćajnica i drugih javnih površina u naseljenim mjestima“.

“Zakon o komunalnim djelatnostima Republike Srbije”

Izbor privrednog subjekta kome se povjerava vršenje ove usluge (popravak kvarova i zamjena rasvjetnih tijela na postojećoj mreži) vrši se procedurom javnih nabavki. U 2012. godini ovu uslugu na prostoru opštine modriča vršilo je preduzeće ZP "Elektro Doboj", RJ "Elektrodistribucija" Modriča.

Prijavu problema sa pružanjem ove usluge građani mogu prijaviti Odjeljenje za prostorno uređenje i stambeno-komunalne poslove.

Kontakt podaci:
Opština Modriča
**Odjeljenje za prostorno uređenje,
stambeno-komunalne poslove i
ekologiju**
Telefon: 053 812 626
E-mail: nprostor@modrica.ba

O projektu „Javno o javnim uslugama“

Projekat „Javno o javnim uslugama“ fokusiran je na pitanje odgovornosti lokalnih vlasti za kvalitet i dostupnost javnih usluga na lokalnom nivou. Odsustvo prakse praćenja rada lokalnih vlasti i mjerena njihove efikasnosti u oblasti pružanja javnih usluga, odsustvo dijaloga između građana i organizacija civilnog društva i predstavnika lokalnih vlasti o tim pitanjima kao i nedovoljan kapacitet građana i organizacija civilnog društva da se aktivnije uključe u zastupanje interesa građana u oblasti pružanja javnih usluga, samo su neki od razloga zbog kojih je projekat „Javno o javnim uslugama“ pokrenut.

Suština projekta „Javno o javnim uslugama“ jeste da:

- obezbijedi relevantne informacije o pružaocima javnih usluga na lokalnom nivou,
- inicira dijalog između građana i pružalaca tih usluga, i
- ojača kapacitete organizacija civilnog društva i građana o procesu kreiranja i realizacije javnih politika na okalnom nivou.

Projekat „Javno o javnim uslugama“ biće realizovan na području 6 opština (Dervente, Gračanice, Maglaja, Modriče, Šamca i Teslića). Finansijska sredstva za realizaciju projekta obezbeđena su od strane Fonda otvoreno društvo u Bosni i Hercegovini.

O organizaciji

Centar za menadžment, razvoj i planiranje – MDP Inicijative počeo je sa radom u aprilu 2002. godine u svojstvu tima za implementaciju „Projekta razvoja opština - MDP“ finansiranog od strane Švajcarske agencije za razvoj i saradnju - SDC.

U januaru 2008. godine, Centar je preregistrovan kao neprofitno i profesionalno udruženje čiji je cilj promocija i podrška održivom lokalnom razvoju, dobroj upravi i demokratskim vrijednostima na prostoru Bosne i Hercegovine.

make development possible

Centar za menadžment, razvoj i planiranje

MDP Inicijative

tel: +387 53 20 371

fax: +387 53 200 373

e-mail: info@mdpinicijative.ba

www.mdpinicijative.ba

MDP
INICIJATIVE

Open
Society Fund
Bosnia & Herzegovina

Fond
otvoreno društvo
Bosna i Hercegovina